

СУЧАСНІ ФОРМИ ГРОШЕЙ В УМОВАХ РОЗВИТКУ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ

З. С. ЧУДІК, студентка 4 курсу
Державний податковий університет
08205, Україна, м. Ірпінь вул. Університетська, 31
zoriankacchudik@gmail.com

Гроші в сучасній економіці будь-якої країни займають ключове значення. Вони забезпечують існування та функціонування усіх суб'єктів держави. Поняття «електронні гроші», «віртуальні гроші» та «цифрові гроші» не є тотожними і мають свої сутнісні нюанси. Проте сучасний розвиток нових форм представлення грошей відбувається настільки швидко, що формування відповідного теоретичного підґрунтя і чіткого категорійно-понятійного апарату значно відстає.

Метою роботи є дослідження сучасних форм грошей в умовах розвитку цифрової економіки.

Дослідження сучасних форм грошей в умовах розвитку цифрової економіки висвітлені у працях українських вчених, а саме: В. Кравчук, Д. Науменко та А. Глибовець.

Від первісного часу до сьогодні історія суспільства пов'язана з економікою та пошуком зручної, досконалої форми грошей. Підґрунтям пошуку досконалого засобу платежу був технічний і економічний прогрес та спричинені ним розвиток і ускладнення ринкових та інституційних відносин, що спонукало економічних суб'єктів вимагати від грошового носія дедалі нових якісних властивостей.[1]

Електронні гроші: по-перше, це грошові кошти для здійснення платежів за допомогою телекомунікаційних систем, незалежно від форми та місця збереження; по-друге, це грошові кошти, які зберігаються в електронному форматі спеціальних пристроїв; по-третє, грошові кошти, які враховують властивості попередніх, але використовуються поза банківською системою, без участі третьої особи та без прямого зв'язку з банківським рахунком.

Ознакою електронних грошей є їх належність до фідучіарних грошей – гроші, які випускаються випускаються центральним банком, визнаються державою законним засобом платежу та не мають власної внутрішньої вартості. Система електронних грошей базується на використанні смарт-карток або на спеціальному програмному забезпеченні. Віртуальні валюти є цифровим вираженням вартості, емітентом яких не є центральний банк і вони належать до нефідучіарних грошей.[2]

Досліджуючи ключові характеристики віртуальних грошей, можна зробити висновок про велику різноманітність існуючих форм, механізмів емісії та обігу віртуальних валют. Прихильники використання віртуальних грошей наголошують на таких їх перевагах, як скорочення транзакційних витрат, вища швидкість проведення операцій і фінансова інклюзивність.

Проте такі ж переваги можуть бути забезпечені і при використанні електронних грошей, але зі значно нижчими ризиками.

Найрозвиненішою формою віртуальних грошей є криптовалюти. Біткойн – це перша і найвідоміша електронна віртуальна валюта. Біткойн функціонує без всякого контролюючого органу чи центрального банку; обробка транзакцій здійснюється колективно учасниками мережі, дозволяє проводити любі операції анонімно, без ідентифікації користувача. На відміну від електронних грошей і деяких видів віртуальних грошей, біткоіни є децентралізованими, їх випуск може здійснюватися будь-яким користувачем системи, який надає у використання потужності свого комп'ютера для проведення складних обчислень. Децентралізований обіг біткоінів означає, що ні держава, ні жодна інша установа не бере на себе відповідальність за використання біткоінів і виконання ними ролі платіжного засобу.[3]

В багатьох країнах світу біткойн не визначається грошовим засобом і не має статусу законного платіжного засобу, в тому числі і в Україні. Однак деякі заклади нашої держави починають використовувати в своїх розрахунках криптовалюту, здійснюючи це на свій страх і ризик, адже поки що немає діючого законодавства, що улегалізувало б статус віртуальної валюти.

Проте, як засвідчує практика, у сфері інформаційно – комунікаційних технологій зміни відбуваються дуже швидко і віртуальні гроші, які в теперішній час знаходяться на початковій стадії свого розвитку та отримують багато критики внаслідок децентралізованого характеру емісії, відсутності контролю і високих ризиків, в майбутньому можуть стати загальновизнаним еквівалентом вартості та бути прирівняними до фідуціарних грошей як законні платіжні засоби.[2]

Розрахунок криптовалютою призведе до розвитку тіньової економіки та офшоризації капіталів, завдяки анонімності і приватності. Адже використання віртуальної валюти передбачає закритість криптовалютних гаманців. Можливо, в недалекому майбутньому даний вид електронних грошей удосконалять та доповнять правовим регулюванням і користування криптовалютою стане досконалою та безризиковою справою, що вирішить багато питань у мікро та макроекономіці, а, можливо, така досконала валюта з'явиться через століття і матиме зовсім інший вигляд та тлумачення.

Список використаних джерел:

1.Лук'янов В.С. Зародження ринку криптовалюти в інформаційно-мережевій парадигмі / В.С. Лук'янов // Актуальні проблеми економіки. – 2014.

2.Перспективи та перешкоди цифрової економіки в Україні – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://nachasi.com/2018/01/29/what-makes-ukrainedigital/>

3.Кравчук В. Електронні гроші в Україні. Аналітичний звіт / В. Кравчук, Д. Науменко, А. Глибовець. – К.: Альфа ППК, 2012.